

напрѣдъ той се опитвалъ да достигне това съ маневриране и за това отишълъ къмъ Шилда, като застрашавалъ съобщенията на Дауна съ Дрезденъ. Но, като видѣлъ, че

Даунъ стои на позицията си и само промѣнилъ фронта на разположението си, Фридрихъ рѣшилъ веднага да го атакува.

§ 90.

Сражението при Торгау (на 3 ноемрий).

Даунъ заема въ при Торгау твърдѣ силна позиция. Тя била прикрита отъ фронта съ блатистата рѣчица Рорграбенъ, която имала стрѣмни брѣгове; лѣвия ѝ флангъ допиралъ до Елба, крѣпостъта Торгау и голѣмия прудъ (Grosse Teich), а дѣсния, разположенъ на височинитѣ задъ селението Сиптицъ — до домичската гора. Едничкия недостатѣкъ на тѣзи позиция състоялъ въ туй, че при голѣмата си дължина тя имала твърдѣ малка дълбочина. Като я намѣрилъ за непристъпна отъ лѣвия флангъ и фронта, Фридрихъ на 3 ноемврий трѣгналъ отъ Шилда въ 4 колони съ флангово движение влѣво и заповѣдалъ на Цитена съ часть отъ армията (21 баталионъ и 54 ескадрона) да занимава австрийцитѣ отъ фронта, но да не ги атакува до тогава, до когато самъ Фридрихъ съ другата часть отъ армията (41 баталионъ и 48 ескадрона) не заобиколи съвсѣмъ дѣсния имъ флангъ и не ги атакува отъ фланга и тила. При единъ успѣхъ въ това, австрийската армия, атакувана отъ фронта, дѣсния флангъ и тила, би можала да бѣде отхвърлена къмъ Елба и даже, при малката дълбочина на разположението си, съвсѣмъ унищожена. Но случайни и непрѣдвидени обстоятелства развалили плана на Фридриха, който не билъ съвсѣмъ правиленъ и прѣдпазливъ, понеже билъ основанъ върху едновременното нападение отъ двѣ отдѣлни части на армията отъ разни страни на неприятель по многоброенъ, съсредото-

ченъ и разположенъ въ силна позиция. Цитенъ стигналъ до позицията на австрийцитѣ по рано, отколкото прѣдполагалъ Фридрихъ, и открилъ по войскитѣ на австрийския авангардъ огнь отъ артиллерията си. Като чулъ гърмежитѣ въ корпуса на Цитена, прѣдполагайки, че той се намира вече въ личенъ бой и като се боялъ да не бѣде той разбитъ отдѣлно, Фридрихъ, безъ да довърши обходното си движение и безъ да дочака пристиганieto на войскитѣ си, които слѣдвали отзадъ, веднага атакувалъ дѣсното австрийско крило отъ фронта, съ тѣзи само 10 баталиона, които вървяли на чело и били подъ ржка. Тѣзи атака, не поддържана нито съ артиллерия, нито съ конница, които вървяли въ отдалечени колони прѣзъ домичската гора, била отблъсната, сѣщо както и нѣколко други, извършени по части отъ пѣхотата, съ постепенното ѝ пристиганie. Пристигналата по късно конница въстановида малко боя, но успѣха му оставалъ още нерѣшенъ. Между това Цитенъ, като забѣлѣзалъ, че гърмежитѣ отъ страна на Фридриха утихвали и се отдалечавали, и като заключавалъ отъ това, че атаката на Фридриха нѣмала успѣхъ, трѣгналъ влѣво, за да влѣзе съ него въ съобщение, атакувалъ сиптицкитѣ височини, но, като не успѣлъ да ги завладѣе, продължавалъ фланговото си движение влѣво и най послѣ надвечеръ, като забѣлѣзалъ единъ слабо-заетъ пунктъ отъ австрийската бойна линия, ата-